Εγκωμιαστικός λόγος εις τον Άγιον Μεγαλομάρτυρα Γεώργιον τον τροπαιοφόρον (Άγιος Ανδρέας Κρήτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 2 Μαΐου, 2016

Ερμηνεία και μετάφραση στην κοινή διάλεκτο από τον άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη.

Ο παρών εγκωμιαστικός λόγος προς τον Άγιον Γεώργιον έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Ο Άγιος Ανδρέας έκπληκτος μπροστά στο μαρτύριο του Αγίου Γεωργίου τον εγκωμιάζει με λόγους θαυμασίους, κάνοντας μία προσπάθεια ν' αναδείξει το ψυχικό μεγαλείο του Αγίου. Ακούσια όμως αφήνει να φανεί και ο δικός του ψυχικός πλούτος. Στη συνέχεια ακολουθεί ο Άγιος Νικόδημος που από αγάπη για τον πλησίον, για να δώσει καθαρή ευαγγελική τροφή, μεταφέρει στη γλώσσα της εποχής του το λόγο του Αγίου Ανδρέα. Η μεταφορά αυτή όμως είναι διαποτισμένη και με την δική του αγιότητα. Δίνει στο κείμενο ένα νέον παλμό, μία νέα ζωντάνια, χωρίς να παραμερίζονται ούτε ο εγκωμιαζόμενος Άγιος, ούτε και ο Άγιος Ανδρέας που συνέταξε το εγκώμιο. Έχουμε λοιπόν τρία πρόσωπα συγκεντρωμένα επί το αυτό, γύρω από έναν άξονα, το πρόσωπο του Χριστού. Ο δε λόγος του Κυρίου, ότι, «*ου γαρ εισιν δύο ή τρεις συνηγμένοι εις το εμόν όνομα, εκεί ειμι εν μέσω αυτών*» (Ματθ. ι8, 20), αποδεικνύει την ιδιαίτερη χάρη αυτού του κειμένου. Είναι μία θαυμάσια εισαγωγή στην κοινωνία των Αγίων, εκεί που όλα τείνουν και κινούνται γύρω από τον Χριστό, εκεί που κάθε αγιασμένος νους, νευρούμενος από το θυμικό τόνο και πυρακτωμένος από τον ακρότατο πόθο της επιθυμίας, γίνεται όλος οφθαλμός εντρυφώντας στη δόξα του προσώπου του Χριστού. Όλοι οι λόγοι αυτού του εγκωμίου οδηγούν, αλλά και χειραγωγούνται από τον οικοδεσπότη της κοινωνίας της αγάπης, αυτόν τον «μονώτατον» Λόγον. Ο Χριστός δορυφορούμενος από τον μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, τον Άγιον Ανδρέα και τον Άγιον Νικόδημον μας καλεί προς το δείπνο της Βασιλείας Του. Η παρούσα έκδοση του κειμένου αποσκοπεί στην μετάδοση της γεύσεως αυτής της κοινωνίας των Αγίων.
Εμείς, αδελφικά, θα επιστήσουμε την προσοχή σε δύο σημεία μέσα σε όλη αυτήν την πολυποίκιλη τράπεζα πνευματικής τροφής του εγκωμιαστικού λόγου. Το πρώτον είναι ότι, **το πεδίον μάχης μεταξύ Χριστού και διαβόλου είναι ο Άγιος Γεώργιος και πιο συγκεκριμένα η ανθρώπινη σάρκα του**. Ο διάβολος ανέκαθεν έχει μία ευαισθησία στην ανθρώπινη σάρκα, για πολλούς λόγους. Ένας βασικός λόγος είναι ότι, «τρώγοντας» την σάρκα «καταπίνει» άνετα και την ψυχή.

Έχει κατορθώσει να διαμορφώσει ένα φρόνημα στους ανθρώπους, που να θεωρούν την ζωή του σώματος ως την πιο σημαντική, πιο σπουδαία και πιο ζωτική απ΄όλα τα του κόσμου. Έφθασαν οι πιο πολλοί άνθρωποι να είναι απόλυτα σχεδόν ταυτισμένοι με το σώμα. Έφθασαν να θεωρούν ότι ζουν και υπάρχουν όσο το σώμα είναι ζωντανό. Η άμεση συνέπεια είναι να εγκλωβιστεί το ανθρώπινο πρόσωπο στην τραγικότητα του φυσικού θανάτου, γιατί κατάντησε ο άνθρωπος υπερβολικά ευαίσθητος στην χοϊκή εξάρτησή του.

Με τα μαρτύριά τους οι Άγιοι και μεταξύ αυτών ο μεγαλομάρτυς Γεώργιος, δίνουν μίαν «άλλη» μαρτυρία στον κόσμο. Ο Άγιος Γεώργιος με το φωτισμένο νου του έβλεπε μακρύτερα από την χοϊκότητά του και όλους τους περιορισμούς της επίγειας θητείας του. Όλη του η ζωή, η σκέψη, η επιθυμία, η προσδοκία, η προσωπική χαρά και ευτυχία είχε προσανατολισθεί στο πρόσωπο του Χριστού, στην πηγή της ζωής και της χαράς. Γι΄αυτό επικράνθη ο διάβολος στη προσπάθειά του να «καταβροχθίσει» την σάρκα του Αγίου μέσω των υπηρετών του, επειδή γεύθηκε την παρουσία του Χριστού που ήταν πλημμυρισμένη στην ψυχή και το σώμα του Αγίου.

Όταν οι άνθρωποι είναι μακρυά από την ζωοποιό χάρη του Θεού και στην προσπάθειά τους να αποφύγουν κάθε δυσμενή επιρροή του πόνου, της ασθενείας, της καταστροφής, του θανάτου και κάθε κοσμικού κακού, από πόθο για τη ζωή, επινοούν τα **είδωλα**. Σφετερίζονται έτσι κάθε υπάρχουσα ευνοϊκή δύναμη. Το σημείο αυτό είναι το δεύτερο που θα θέλαμε να τονίσουμε. Βέβαια στην εποχή του Αγίου το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον είχαν καθιερωθεί ως η πηγή του καλού και του κακού, γι΄αυτό και τα τότε είδωλα είχαν άμεση εξάρτηση από την θεοποιημένη κτίση και τους θεοποιημένους κοινωνικούς θεσμούς. Με την πρόοδο της ανθρωπίνης γνώσεως και τις κατακτήσεις του ανθρώπου πάνω στη φύση δημιουργήθηκαν νέες αντιλήψεις και νέοι τρόποι ζωής. Η σύγχρονη ειδωλολατρία έγινε πιο εκλεπτυσμένη και πιο αδιόρατη. Παραμένει όμως η παλαιά αντίληψη ότι είναι αυτονόητη η αφοσίωση στα είδωλα, όπως είναι αυτονόητη η ίδια η ζωή. Άλλωστε τα είδωλα παρέχουν με απλοχεριά την επιθυμητή «ασφάλεια».

Η σημερινή ειδωλολατρία παρουσιάζει μίαν υπερτροφία στον ψυχικό χώρο με τον υποκριτικό τρόπο ζωής, που είναι ένας ύπουλος δαιμονισμός. Η υποκρισία άλλοτε παρουσιάζεται ως μία υψηλή ηθική ζωή, άλλοτε παγιώνει μία λαβυρινθώδη συμβατικότητα, όπου γίνεται ένας σκληρός αγώνας για την προάσπιση συμφερόντων και δικαιωμάτων. **Η υποκρισία** παραμορφώνει τις διαπροσωπικές και κοινωνικές σχέσεις. Εκεί που κυριαρχεί ως οργανωμένη κατάσταση κλέβει την προσωπικότητα του ανθρώπου, παρόλο που έχει να παρουσιάσει δραστηριότητα και κοινωνικά έργα. Είναι διάχυτη μέσα στη σημερινή οργανωμένη πραγματικότητα. Εξυπηρετεί πολλά «ιδανικά». Θεωρείται από τους «πολιτισμένους», ανθρώπους επιθυμητή πανάκεια, το φάρμακο που γιατρεύει όλα τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, γι΄αυτό και θεωρείται αυτονόητον είδωλον. Για παράδειγμα, ενώ καταργήθηκαν επίσημα οι

απηρχαιωμένοι θεσμοί της δουλείας και της θεοκρατίας, δημιουργήθηκαν όμως με συστηματική επιμέλεια ολόκληρες τάξεις ανθρώπων που καταδυναστεύονται κάτω από μία αυθαίρετη οικονομική, πολιτική και γραφειοκρατική εξουσία. Ξεχνούν όμως οι «χριστιανικές» κοινωνίες την οργή του Χριστού εναντίον της οργανωμένης υποκρισίας.

Στον εξωτερικό χώρο η σημερινή ειδωλολατρία έχει βγάλει το μυθολογικό ένδυμα και το έχει αντικαταστήσει με το επιστημονικό, το ιδεολογικό, το πολιτικό, το αθλητικό, το καλλιτεχνικό κλπ. Κυριαρχεί μία ακατάσχετη προσωπολατρία (δηλ. ειδωλολατρία) σε τύπους «σούπερ-σταρ», που δυστυχώς δείχνουν την ποιότητα του πολιτισμού του εικοστού αιώνα. Οι ομαδικές αυτοκτονίες είναι κάτι το πρωτοφανές στην ιστορία της ανθρωπότητος. Το φρόνημα επίσης των κατασκευαστών του πύργου της Βαβέλ, «*δεύτε οικοδομήσωμεν εαυτοίς πόλιν και πύργον, ου η κεφαλή έσται έως του ουρανού, και ποιήσωμεν εαυτοίς όνομα...*» (Γεν. 11,4), σήμερα είναι ακμαίο στη δυτική ήπειρο και υλοποιείται μέσα σε νέο «φόντο».
Οι μάρτυρες την εποχή του Αγίου Γεωργίου γκρέμισαν τα είδωλα της εποχής τους, δηλ. την θεοποιημένη κτίση και τους θεοποιημένους κοινωνικούς θεσμούς. Οι νεομάρτυρες γελοιοποίησαν το είδωλο του ακμαίου μωαμεθανισμού. Οι δε μάρτυρες «*οι ερχόμενοι εκ της θλίψεως της μεγάλης*» (Αποκ. 7, 14) έχουν ν΄αντιμετωπίσουν την πιο ώριμη έκφραση του μυστηρίου της ανομίας, τον καιρό που οι αμαρτίες θα φθάσουν να κολλήσουν στον ουρανό (Αποκ. 18, 5). Τότε θα δώσουν την μαρτυρία του Ιησού έμπροσθεν «*τοις δειλοίς και απίστοις και εβδελυγμένοις και φονεύσιν και πόρνοις και φαρμακοίς και ειδωλολάτραις...*» (Αποκ. 21, 8).

Προς το τέλος του εγκωμίου υπενθυμίζουν οι Άγιοι την προτροπή του Κυρίου, «***γρηγορείτε και προσεύχεσθε***» (Ματθ. 26, 41), για να κατορθώσουμε να εισέλθουμε σ΄αυτή την κοινωνία των Αγίων, όπου οι πάντες, «*εν ώσιν*», εν Χριστώ Ιησού. (Από την Εισαγωγή)

ΕΓΚΩΜΙΑΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΑ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΤΟΝ ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

Πάντοτε μεν, και πάντων των άλλων Αγίων Μαρτύρων, αι εορταί είναι λαμπραί και

επίσημαι· λαμπροτέρα όμως και επισημοτέρα είναι η σήμερον εορταζομένη εορτή, Γεωργίου του ενδόξου μεγαλομάρτυρος· διότι η τούτου παρούσα πανήγυρις, όχι μόνον φέρει εις τον εαυτό της την μίμησιν του πάθους του Κυρίου, και στολίζεται με τους αθλητικούς αγώνας του Μάρτυρος, και λαμπρύνεται με της ανοίξεως τα κάλλη και χάριτας, αλλά και προς τούτοις, έχει εις τον εαυτόν της, την λαμπρότητα των δύο μεγάλων και Δεσποτικών εορτών, της Αναστάσεως λέγω και της Αναλήψεως, και ευρίσκεται ωσάν σελήνη λαμπρά, αναμεταξύ δύο ηλίων, με τας ακτίνας των οποίων και από τα δύο μέρη λαμπρύνεται ˙ και έτσι με τας ιδίας ακτίνας όπου εκείθεν λαμβάνει, καταυγάζει χριστομιμήτως τον κόσμον άπαντα· η μεν γαρ Δεσποτική εορτή του σωτηρίου πάθους, και της λαμπροφόρου και πανεόρτου Αναστάσεως του Ιησού Χριστού του αληθινού Θεού, και Υιού του Θεού του αρχηγού όλων των μαρτύρων του υπέρ ημών σαρκωθέντος και μαρτυρήσαντος επί Ποντίου Πιλάτου, κατά τον Απόστολον, και με το ιδικόν του πάθος και θάνατον, χαρισαμένου εις ημάς την κατά των παθών και του θανάτου νίκην. Η εορτή λέγω της Αναστάσεως του Κυρίου, κατά την τάξιν προηγείται από το ένα μέρος της παρούσης του μάρτυρος εορτής, και προ αυτής ανατέλλει εις την του Χριστού εκκλησίαν, ωσάν μέγας ήλιος. Παρευθύς δε και κατόπιν αυτήν, συνανατέλουσαν έχει και την παρούσαν του Γεωργίου πανήγυριν· συνεκλάμπει δε ομού με αυτάς και ο φαιδρός και χαριέστατος καιρός της ανοίξεως· η δε εις ουρανούς ένδοξος του Κυρίου Ανάληψις, δι΄ης η εδική μας φύσις τω Πατρί συνεκάθισεν, ακολουθεί αρμοδίως από το άλλο μέρος ύστερον από την εορτήν ταύτην του Μάρτυρος.

Και ας μη νομίση τινάς ότι κατά τύχην ηκολούθησε τούτο, το να έχη η του Γεωργίου μνήμη από το ένα μέρος και από το άλλο, τας δύο μεγάλας ταύτας και Δεσποτικάς εορτάς. Όχι· αλλά εγώ λέγω, ότι τούτο ηκολούθησε κατ' οικονομίαν θεϊκήν, και διά θείων πραγμάτων φανεράν οικειότητα, δηλαδή, δια να φανερώση εις ημάς ο υπό του Γεωργίου μαρτυρηθείς Χριστός, την υπερβολικήν αγάπην οπού είχε προς τον μαρτυρήσαντα τούτον Γεώργιον· και πως ο Γεώργιος, όχι μόνον με το Δεσποτικόν πάθος έγινεν όμοιος δια του μαρτυρίου του, αλλά και με τον καιρόν και τας ημέρας κατά τας οποίας ο Κύριος έπαθε· διά τι, καθώς το του Κυρίου πάθος και η Ανάστασις, υπερβαίνει όλας τας άλλας Δεσποτικάς εορτάς και καθ' εαυτήν, και δια τον καιρόν της ανοίξεως, τοιουτρόπως και η του μάρτυρος Γεωργίου εορτή, υπερβαίνει τας άλλας εορτάς των του χρόνου μαρτύρων· διατί και αυτή μόνη μετά την αγίαν Ανάστασιν εορτάζεται εις τον καιρόν της λαμπροτάτης ανοίξεως. Επειδή λοιπόν τόσον χαροποιά είναι τα από το ένα μέρος και άλλο ευρισκόμενα σύνορα της παρούσης του μάρτυρος πανηγύρεως, άξιον είναι να παραστήσωμεν και το κάλλος αυτής καθ' εαυτό και την λαμπρότητα· κάλλος δε πανηγύρεως είναι, λόγος σωτηριώδης, έργον και πράξις ένθεος· και οι μεν Έλληνες και βάρβαροι οι τα είδωλα προσκυνούντες, χαράν εορτής ενόμιζον το να λατρεύουν με κάθε ακαθαρσίαν και αταξίαν τους δαίμονας· ημείς δε, εις τους οποίους εχαρίσθη η δια του Σταυρού κατά του θανάτου νίκη, το εναντίον πρέπει να κάμνωμεν, και να καταισχύνωμεν τους δαίμονας με κάθε αρετήν και πράξιν θεάρεστον· διά τούτο και από τους Χριστιανούς,

κάθε ηδονή ως αισχρά εμισήθη, κάθε δε πόνος αρετής, και ο υπέρ της ευσεβείας θάνατος, ως γλυκύς ηγαπήθη· διά τούτο η πλάνη των ειδώλων έσβυσε, και των μαρτύρων το πλήθος έλαμψε· διά τούτο η γη έγινεν ουρανός, στολιζομένη ωσάν με άστρα με τους αγίους μάρτυρας, και η ημερονύκτιος εορτή της τούτων αθλήσεως κρατεί όλην την οικουμένην, την τιμώσαν τα λείψανά των, και τους αγώνας τούτων πανηγυρίζουσαν. Αγώνας δε λέγω εκείνους τους οποίους ο μεν κοινός εχθρός των ανθρώπων διάβολος εκίνησε και εσύστησε φιλονεικώντας να προσκυνηθή αυτός ως θεός, και δια μέσου των ειδώλων να λάβη εις τον εαυτόν του το του Θεού ακοινώνητον όνομα. Ο δε πάντων Θεός και σωτήρ, και φιλάνθρωπος πολέμαρχος νικητάς τους ανθρώπους, ίνα από εκείνους οπού εζήτει να προσκυνείται ωσάν Θεός, από αυτούς τους ιδίους ωσάν νεκρός καταγελάται πατούμενος. Όθεν επειδή το σκότος της ειδωλολατρείας τω τότε καιρώ εχύθη, όχι μόνον εις όλην οικουμένην, αλλά σχεδόν και εις όλην την αοίκητον, και όλοι αφ΄εαυτού των εις την ασέβειαν έτρεχον, και τον αληθή Θεόν αλησμονήσαντες, ως τυφλοί και εσκοτισμένοι επροτίμουν να λατρεύουν τους δαίμονας, και να στερεώνωνται εις την πλάνην από τα φαντάσματα των δαιμόνων ωσάν από θαύματα. Ταύτης δε της πλάνης και ασεβείας, επειδή αρχηγοί και σπουδασταί εχρημάτισαν ο τότε βασιλεύς Διοκλητιανός, και ο τούτου συγκάθεδρος Μαγνέντιος, και οι τούτων στρατηγοί και δορυφόροι και άρχοντες, οίτινες ωρμήσαντες εις την ασέβειαν ωσάν αγριόχοιροι άλογα κατεγίνοντο επιμελώς εις τα κακά, και τους χριστιανούς κατεδίωκον· και επειδή καθώς λέγει ο Δαυΐδ, δεν ήτον ανάνευσις εις τον θάνατόν τους αλλά έζων πολύν καιρόν, εις το φως του πυρός αυτών πορευόμενοι, ούτε ήτον στερέωμα εις τας μάστιγάς των, με το να εμακροθύμει ο Θεός δια να δοκιμασθώσιν οι δίκαιοι, και δια να μη γένη ανωφελής και αστεφάνωτος η του ανθρώπου φύσις, ομού με τον σίτον και τα ζιζάνια.

Ταύτα λέγω πάντα, επειδή εις εκείνον τον καιρόν ηκολούθουν, τότε δη τότε εφάνη ωσάν ένας ημεροφανής αστέρας, λαμπρύνων φαιδρώς την ευσέβειαν, ο λαμπρός ούτος και περιβόητος μάρτυς Γεώργιος, το γλυκύ και πράγμα και όνομα. Γεώργιος, ο δείξας σύμφωνον το έργον με το όνομα, και αντιστρόφως το όνομα με το έργον. Γεώργιος, ο μιμησάμενος τον πατριάρχην εκείνον Ισάχαρ, και επιθυμήσας με άκραν αγάπην το καλόν της θεϊκής γεωργίας. Γεώργιος, ο αγαπήσας την επίπονον εργασίαν, καθώς λέγει ο Σοφός Σειράχ, και αποδειχθείς γεωργία εκτισμένη υπό Υψίστου. Γεώργιος, ο κοπιάσας γεωργός από τα απαλά του ονύχια, και εις τον Δεσπότην του παντός καρπόν εκατονταπλάσιον. Γεώργιος, ο σχίσας τας γλυκείας αύλακας της ευσεβείας με της αρετής το άροτρον, και δια τούτο εύθετος δειχθείς εις την Βασιλείαν των ουρανών, ως είπεν ο Κύριος. Γεώργιος ο σπείρας με δάκρυα, και θερίσας με αγαλλίασιν, ως ο Δαυΐδ ανεφώνησεν· ο βαλών με πένθος τα σπέρματα, και με χαράν συνάξας τα δράγματα· η ευκολογεώργητος γη, η πολλάκις πίνουσα την εις αυτήν καταβαίνουσαν βροχήν του αγίου Πνεύματος, ως λέγει ο Παύλος και βλαστάνουσαν βοτάνην γλυκεράν, εις εκείνους οπού μετά πίστεως την θερίζουσι. Γεώργιος, το ευωδέστατον περιβόλι μέσα εις το οποίον της ευσεβείας τα άνθη

πλουσίως εβλάστησαν, και από το οποίον συνάζονται υπό των νοητών μελισσίων τα γλυκέα κηρόμελα, των οποίων η γλυκύτης είναι ίασις ψυχής, ως είπεν ο παροιμιαστής. Γεώργιος το εύχρηστον δένδρον, το πεφυτευμένον κοντά εις τους ποταμούς του Αγίου Πνεύματος, και πάντοτε χλοάζοντα έχον τα φύλλα, και φέρον ωρίμους της αρετής καρπούς, εις ψυχικήν αύξησιν εκείνων οπού τους τρώγουσιν, ως λέγει ο ψαλμωδός. Γεώργιος, το καρποφόρον κλήμα της αληθινής αμπέλου, ως είπεν ο Κύριος, του οποίου γεωργός είναι ο Πατήρ ο ουράνιος όστις γεωργεί δι΄αυτού εις ημάς πνευματικήν ευφροσύνην, εις ιατρείαν παθών και ψυχής και σώματος ανακαινισμόν. Γεώργιος, η των θείων υδάτων πηγή, από την οποίαν ποτιζομένη κάθε ψυχή κεχερσωμένη, γεωργείται και καρποφορεί πίστιν, ελπίδα και αγάπην, την τριπόθητον τριάδα των θεολογικών αρετών. Γεώργιος, ο γεωργός των θεϊκών νοημάτων, και του Θεού το γεώργιον, εις το οποίον εγεωργήθη η χάρις της ευσεβείας, και των θαυμάτων τα πλήθη.
Είπον δε ταύτα περί του ονόματος του Γεωργίου, διατί και αυτά τα ονόματα των αγίων, φανερώνουσι την του Θεού χάριν, και αρετήν οπού είχον οι ταύτα ονομαζόμενοι. Έτζι το όνομα του Αβραάμ, έτζι το όνομα της Σάρρας, και του Ισαάκ, και Ιακώβ, και Μωϋσέως, και άλλων πολλών, περιέχει τας αρετάς των εχόντων τα ονόματα ταύτα, ως από την αγίαν Γραφήν το μανθάνομεν. Ούτος λοιπόν, ο και κατά το όνομα και κατά το έργον Γεώργιος, εβλάστησε τότε εις τον καιρόν της ειδωλολατρείας, ως ρόδον ανάμεσα εις τας ακάνθας, ως κρίνον ευωδιάζον την ευσέβειαν εν μέσω του βορβόρου· ωσάν κυπαρρίσι, ανάμεσα εις τους βάτους· ωσάν ελαία κατάκαρπος μέσα εις την έρημον· ωσάν φοίνιξ γλυκαίνων με τους καρπούς του την πικρίαν της ασεβείας· ως ολόφωτος σελήνη λάμπουσα εις την νύκτα της πλάνης· ως φανός καταφωτίζων τους εις το πέλαγος της ασεβείας ευρισκομένους, και οδηγών προς τον λιμένα της θεογνωσίας· ως αστήρ αυγερινός, αστράπτων εις το μέσον των σκοτεινών νεφελών· και ωσάν ήλιος όπου ακτινοβολεί μέσα εις το σκότος βαθύτατον, εάν δε ζητής αγαπητέ, να μάθης, και ποία εστάθη η πνευματική του Γεωργίου συγγένεια, ιδού αυτά τα πράγματα κηρύττουσιν, ότι αυτός ήτον τέκνον, και υιός Θεού, και κληρονόμος της ουρανίου και άνω Ιερουσαλήμ της ελευθέρας· λέγει γαρ ο ευαγγελιστής και παρθένος Ιωάννης, ότι «*όσοι έλαβον αυτόν (τον Λόγον του Θεού) έδωκεν αυτοίς εξουσίαν τέκνα Θεού γενέσθαι τοις πιστεύουσιν εις το όνομα αυτού*»· εάν δε ποθής να μάθης και ποία εστάθη η επίγειος και σαρκική του Γεωργίου πατρίς, και συγγένεια, ήξευρε ότι αυτή ήτον η χώρα της Καππαδοκίας, ανάτροφός του δε, η χώρα της Παλαιστίνης. Χριστιανός από τους προγόνους του. Νέος μεν κατά την ηλικίαν, γέρων δε κατά την σοφίαν. Ευθύς εις την καρδίαν, και κατά της ασεβείας πνέων ως μάρτυς της ευσεβείας. Παιδιόθεν προκόψας εις τους πολιτικούς αγώνας, και ακριβώς ασκήσας την εις τους πολέμους ανδρίαν τόσον, όπου έγινε και τριβούντος στρατιωτικού τάγματος και πρεπόντως το αξίωμα τούτο εκυβέρνησε, και εις πολλούς πολέμους πολλαίς φοραίς ενίκησεν. Όθεν αφ' ου απόκτησεν εις τον εαυτόν του την των πολέμων εμπειρίαν, ορεγόμενος να λάβη αξίωμα μεγαλύτερον, μεγαλύτερον και λαμβάνει· διατί πέρνωντας μαζί του τα εκ της γονικής του κληρονομίας άσπρα, επήγεν εις τον τότε βασιλέα Διοκλητιανόν, και

παθαίνει ένα παρόμοιον συμβεβηκός με τον Σαούλ, τον υιόν του Κις. Επειδή καθώς εκείνος ζητώντας τα γαϊδούρια του πατρός του, ευρήκε βασιλείαν επίγειον, έτζι και ο μέγας Γεώργιος ζητώντας αξίαν κοσμικήν, βασιλείαν ουράνιον έτυχε και ευρήκε μεγαλύτερον από το καθ' αυτό έργον το παρελθόν· διότι πηγαίνωντας εις τον βασιλέα, και βλέπωντας, τον μεν θεόν να υβρίζεται, τους δε δαίμονας να λατρεύωνται, δεν υπέφερε τούτο ο ζηλωτής της ευσεβείας· αλλά ενθυμηθείς τον προφήτην Δαυΐδ οπού λέγει, «*είδον ασυνετούντας και εξετηκόμην· και εξέτηξέ με ο ζήλος σου ότι απελάθοντο των λόγων σου οι εχθροί μου*». Συλλογισθείς δε και κατά τα λόγια του κυρίου· ήγουν, «*πας όστις ομολογήση με έμπροσθεν των ανθρώπων, ομολογήσω καγώ εν αυτώ έμπροσθεν του πατρός μου του εν ουρανοίς*». Ταύτα λέγω στοχασθείς άναψεν από τον θείον ζήλον, και ακόνισε τον λογισμόν του ωσάν σαΐταν· διό και εσπούδασε να κερδίση την ρηθείσαν του Κυρίου υπόσχεσιν, και να αποκτήση ομολογητήν του τον ίδιον Θεόν, δια της καλής του ομολογίας. Διά να μη γένη όμως εμπόδιον εις αυτόν οπού έμελλε να περάση από την στενήν πόρταν του μαρτυρίου, τα άσπρα οπού είχε μαζί του, και προς τούτοις δια να κατασκευάση με την ελεημοσύνην ανδρειότερον το μαρτύριόν του, απεφάσισε να πληρώση την Δεσποτικήν εντολήν, την οποίαν ο του μαρτυρικού του αγώνος αθλοθέτης και Κύριος, προς τον πλούσιον εκείνον νεανίσκον εφθέγξατο, ειπών «*ει θέλεις τέλειος είναι, πώλησον τα υπάρχοντά σου, και δος πτωχοίς, και έξεις θησαυρόν εν ουρανοίς, και δεύρο ακολούθει μοι*». Όθεν την εντολήν αυτήν οπού ο πρότερος εκείνος νεανίσκος από την ραθυμίαν του δεν εφύλαξε, ταύτην, ο δεύτερος ούτος νεανίσκος Γεώργιος με προθυμίαν επλήρωσεν, αποβαλών μεν των άσπρων τον όγκον, και διαμοιράσας ταύτα εις τους πτωχούς· διά μέσου δε των πτωχών, αγοράσας τον ατίμητον μαργαρίτην της Βασιλείας των Ουρανών, και εις αυτήν προετοιμάσας διά κληρονομίαν του, τον ασύλητον θησαυρόν της μακαριότητος· και εκεί εις τον θησαυρόν το προσηλώσας την μαρτυρικήν του καρδίαν, ως είπεν ο Κύριος, «*όπου ο θησαυρός υμών, εκεί έσται και η καρδία υμών*». Με τοιούτον λοιπόν τρόπον προσθανατώσας τον διάβολον, τον της ψυχοφθόρου πλεονεξίας διδάσκαλον, και τον κατ΄αυτού πρώτον αρπάσας της νίκης στέφανον, και τούτον φορέσας νοητώς επί της κεφαλής του, διά να έχη τούτον εφόδιον και σημείον νίκης μεγαλυτέρας, και στηρίξας τον εαυτόν του με τας ευχάς των πτωχών, και πιστεύσας εις αυτάς, ότι έχει να προσθέση νίκην επάνω εις την νίκην· έτζι ως λέων άφοβος εσήκωσε τον Σταυρόν του, και προς τον πόλεμον το κατά της ασεβείας ώρμησεν, ήξευρε γαρ καλώς, ως σοφός όπου ήτον, ότι με τας ελεημοσύνας και πίστεις αποκαθαίρονται αι αμαρτίαι, ως λέγει ο Παροιμιαστής, αι οποίαι γίνονται της νίκης εμπόδια. Και ότι η ελεημοσύνη εκ θανάτου λυτρώνει τον άνθρωπο κατά τον Τωβίτ· και ότι περισσότερον από την ασπίδα και το σκουτάρι των εχθρών, ως λέγει ο Σειράχ, «*σύγκλεισον ελεημοσύνην εν τοις ταμείοις σου, και αύτη εξελείται σε εκ πάσης κακώσεως, υπέρ ασπίδα κράτους, και υπέρ δόρυ αλκής κατέναντι εχθρού πολεμήσει υπέρ σου*».

Δια τούτο και ο μέγας Γεώργιος επειδή παλαιστής έμελλε να γένη, με την ελεημοσύνην αλείφθη πρώτον, καθώς με το έλαιον αλείφονται πρότερον και οι

παλαισταί· και θαρσαλέως εξελθών εις το πολεμικόν στάδιον, δεν εφόρεσε καμμίαν αρματοσίαν υλικήν, αλλά την του Αγίου Πνεύματος, την οποίαν ο Παύλος εδίδαξε. Διατί και αυτός έζωσε με την ζώνην του με την αλήθειαν, ενεδύθη δε το σιδηροπουκάμισον της δικαιοσύνης, και υπόδεσε τους πόδας του με την ετοιμασίαν του ευαγγελίου της ειρήνης, και εφόρεσεν εις την κεφαλήν την περικεφαλαίαν του σωτηρίου· και επάνω εις όλα αναλαβών το σκουτάριον της πίστεως, το οποίον σβύνει όλας τας πυρωμένας σαΐτας του διαβόλου, και πιάσας την μάχαιραν του πνεύματος, η οποία είναι ο λόγος του Θεού. Με όλην αυτήν την πνευματικήν αρματοσίαν αρματώθη, και επερίφραξε τον εαυτόν του, επειδή δεν είχε να πολεμήση με αίμα και σάρκα, αλλά με τας αρχάς και εξουσίας, και με τους κοσμοκράτορας του σκότους δαίμονας, και με τα πνεύματα της πονηρίας, ως λέγει ο Παύλος. Δια τούτο και τα πνευματικά αυτά άρματα πνευματικώς αρματωθείς, εφώναζε σχεδόν το Αποστολικόν εκείνο λόγιον, «*τα όπλα ημών ου σαρκικά, αλλά δυνατά τω θεώ προς καθαίρεσιν οχυρωμάτων*». Και έτζι επικαλεσθείς εις βοήθειάν του τον άνωθεν αγωνοθέτην Κύριον, και τον κατά φύσιν θυμόν κινήσας, και τον του Ηλιού ζήλον αναλαβών, ώρμησεν εναντίον της αδικίας διά των όπλων της δικαιοσύνης των δεξιών και αριστερών. Ευρών δε τους τότε βασιλείς κατά το όνομα μόνον, βασιλευομένους δε πραγματικώς υπό της πλάνης, οίτινες κακώς εμεταχειρίζοντο την βασιλείαν, εναντίον του Θεού του τούτην χαρισαμένου εις αυτούς, και είδη διαφόρων βασανιστηρίων οργάνων επρόσθεταν δημοσία όχι εναντίον των αδίκων, αλλά εναντίον των ευσεβών χριστιανών, και προς τούτοις, έχοντες τριγύρω των κάθε έθνος και φυλήν αρματωμένην, κηρύττοντες εφοβέριζον, ότι όποιος ήθελεν ονομάση Χριστώ, έχει να παιδευθή και να αποθάνη με τα τοιαύτα βασανιστήρια· ταύτα λέγω πάντα θεωρήσας ο μέγας Γεώργιος, άναψεν από το Πνεύμα το άγιον, και ετρόμησαν οι νεφροί αυτού, ενήνεγκε θυμόν κατά το κρίμα, καθώς ποτε ετρόμησαν οι νεφροί Ματαθίου εκείνου του ανδρειοτάτου Μακκαβαίου, ως είναι γεγραμμένον. Όθεν βρυχήσας ως λέων δυνατός, και με βλοσυρόν ομμάτι ιδών τον βασιλέα, και τον φοβερισμόν του καταφρονήσας, επήδησεν εις το μέσον, ονομάζωντας τον εαυτόν του παρρησία Χριστιανόν, και φανερώς κηρύττων την της ευσεβείας ευγένειαν.

Ω ψυχή αληθώς θεοφόρος, και νικημένη από τον ένθεον έρωτα! Ω μακαρία φωνή, την οποίαν ο φερώνυμος του Χριστού Γεώργιος προ πολλών χρόνων γεωργήσας καλώς μέσας εις την καρδίαν του, εις καιρόν αρμόδιον τελείαν εις τον Δεσπότην απέδωκε, ταύτην την φωνήν, ο μεν αέρας δεξάμενος ηγιάσθη, οι δε άγγελοι ουρανόθεν επαίνεσαν, οι Αρχάγγελοι ευφήμησαν, και όλαι αι τάξεις των ουρανίων δυνάμεων υπερεθαύμασαν, ο δε πάντων Θεός και Δεσπότης αποδεξάμενος, έκρινε δίκαιον να δώση την θεϊκήν του βοήθειαν εις την προθυμίαν του εδικού του Μάρτυρος, και ητοίμασε να χαρίση εις αυτόν, τον της νίκης αμάραντον στέφανον. Ταύτην την φωνήν και αυτοί οι ασεβείς εξεπλάγησαν, ο δε τούτων στρατηγός διάβολος ταύτην ακούσας, πληγήν θανατηφόρον εδέξατο. Εστέκετο λοιπόν ο γενναίος του Χριστού αθλητής Γεώργιος, τον μεν Χριστόν ομολογών Θεόν, με λαμπράν και δυνατήν φωνήν, τους δε υπ' αυτών προσκυνουμένους θεούς, ονομάζων δαίμονας, και τους αυτούς

προσκυνούντας, καλών πλανομένους και μεθυσμένους, και αισχρολογούντας περισσότερον, παρά ομολογούντας Θεόν. Εστέκετο επιστομίζων τους βλασφημούντας, και πάντας παρακινών, εις μετάνοιαν, και εις την του μόνου αληθινού Θεού επίγνωσιν, και τέλος πάντων, ο Γεώργιος εστέκετο φωνάζων εκείνο το προφητικόν λόγιον του Ιερεμίου «*Θεοί, οι τον ουρανόν και την γην ουκ εποίησαν απωλέσθωσαν*»· ταύτα ακούσαντες οι των ειδώλων προσκυνηταί, κάθε είδος δολιότητος εμηχανεύθησαν, τον του Χριστού αθλητήν δοκιμάζοντες, και τι δεν έλεγον οι μιαροί; ή τι δεν εμεταχειρίζοντο; Πότε μεν, με κολακείας, ωσάν με λάδι, τους λόγους αυτών απαλύνοντες· πότε δε, με γυμνάς τας σαΐτας τον φοβερισμόν τους, τον Γεώργιο ετόξευον· και άλλοτε μεν, καθ' υπόκρισιν επαίνουν την του Γεωργίου σύνεσιν και ευγένειαν, και την εις τους πολέμους ανδρίαν του· άλλοτε δε, εσυμπόνουν την νεότητά του, και τον εσυμβούλευον να μη προκρίνη ανόητα, αντί της γλυκείας ταύτης ζωής, τον άωρον θάνατον. Και πρώτον μεν επρότεινον, ότι έχουν να του δώσουν πλήθος άσπρων, και αξιωμάτων μεγάλων χαρίσματα, ύστερον δε και τα είδη των βασάνων και τιμωριών προτείνοντες, τον εφοβέριζον ότι με όλα αυτά έχει να λάβη μακρόν και οδυνηρότατον θάνατον, εάν δεν δείξη ευπείθειαν εις τους λόγους των. Ο δε στερρός και άφοβος του Χριστού στρατιώτης, ενθυμούμενος το λόγιον εκείνο των ιερών Αποστώλων το λέγον, «*πειθαρχείν δει Θεώ μάλλον, ή ανθρώποις*», και πληροφορημένος ώντας, ότι άλλο πράγμα δεν είναι δυνατώτερον από την προς Θεόν υπακοήν και ευπείθειαν, δεν εμετασάλευσε τελείων τον λογισμόν του, ούτε εφοβήθη τας απειλάς των απίστων. Αλλά τας μεν υποκριτικάς κολακείας των, με αυστηράς ύβρεις ήλεγχε και απεστρέφετο, τας δε δολεράς των υποσχέσεις κατεφρόνει και έπτυε· τας ασεβείς συμβουλάς των, ως φαρμάκι θανατηφόρου εμίσει, και τους φοβερισμούς των εγέλα και επερίπαιζε, με το να ήτον προετοιμασμένος να πάθη δια τον Χριστόν κάθε βάσανον· και όχι μόνον τούτο, αλλά και τους επαρακίνει να τον δοκιμάσουν, και δια της δοκιμής να πληροφορηθούν τους λόγους του. Και τώρα μεν εφώναζε τον ενθουσιαστικόν εκείνο λόγον του Θεοφόρου Ιγνατίου, «*ο εμός έρως εσταύρωται*», ήτοι η αγάπη μου εσταυρώθη, ήτις είναι ο Ιησούς Χριστός· τώρα δε έλεγε τα ερωτικά εκείνα του Αποστόλου Παύλου λόγια, «*τις με χωρίσει από της αγάπης του Χριστού; θλίψις; στενοχωρία; ή διωγμός; ή λιμός; ή γυμνότης; ή κίνδυνος; ή μάχαιρα; Πέπεισμαι γαρ ότι ούτε θάνατος, ούτε ζωή, ούτε άγγελοι, ούτε αρχαί, ούτε εξουσίαι, ούτε δυνάμεις, ούτε ενεστώτα, ούτε μέλλοντα, ούτε τις κτίσις έτερα, δυνήσεταί με χωρίσαι από της αγάπης του Χριστού. Εμοί γαρ το ζην Χριστός, και το αποθανείν κέρδος*». Ου μόνον δε με λόγους φιλούς εμάχετο τους απίστους ο άγιος, αλλά και με αυτά τα έργα σοφώς και ανδρείως τους επολέμει, ωσάν ένας αγωνιστής δυνατός και ανίκητος· επειδή τας πληγάς και τα βάσανα με τα οποία εκείνοι τον εβασάνιζον, αυτός υπομένοντας γενναίως, έπασχε μεν κατά το σώμα, κατά δε την ψυχήν τους βασανίζοντας και αυτός εβασάνιζε. Διατί; Καθώς εκείνοι επλήγωναν τον Γεώργιον, έτζι και ο Γεώργιος με την υπομονήν του και καρτερίαν ενίκα τους τούτον πληγώνοντας, εις τρόπον οπού εκείνοι εβασανίζοντο περισσότερον, επειδή δεν εδύνοντο να νικήσουν την γνώμην του, παρά οπού ο μάρτυς εβασανίζετο. Όθεν προστάζουν να κτυπηθή με σιδηρούν κοντάρι ο άγιος, αλλά ο

σίδηρος του κονταρίου, ωσάν να ήτον μολύβι, εγύρισεν οπίσω ελέγχων την αγνωσίαν τους. Αποτυχόντες δε τούτου, ευρίσκουν άλλην τιμωρίαν δια να τιμωρήσουν τον μάρτυρα, και βάλλουσιν επάνω της κοιλίας του μίαν πέτραν μεγαλυτάτην, και εις το ξύλον τους πόδας του ασφαλίζουσιν. Αφ' ου δε με άλλας πολλάς και δεινάς τιμωρίας επαίδευσον τον άγιον, τέλος πάντων, όταν ήτον σχεδόν αποκαμωμένος τον τιμωρούν με την σκληροτέραν βάσανον, διατί βάλλοντες τον μάρτυρα επάνω εις τροχόν, οπού είχε πηγμένα πανταχόθεν μαχαίρια, ενόμιζον με την τιμωρία ταύτην να νικήσουν του γενναίου την ένστασιν. Εις τούτο λοιπόν τον τροχόν, εσφίγγετο μεν η μέση του αγίου, και σχεδόν ωσάν του σκορπίου εγίνετο, με την εναντίον δε κίνησιν του τροχού, εστεναχωρείτο η αναπνοή του, και τα μεν άρθρα και μέλη του σώματός του εύγεναν από τον τόπον τους, αι σάρκες του δε, κατεκόπτοντο από τα τριγύρω όντα μαχαίρια, ακολούθως δε και τα αίματα έτρεχον ποταμηδόν, και το έδαφος εκοκκίνιζεν, εις τρόπον οπού νομίσαντες οι ασεβείς ότι ενεκρώθη τελείως, τον αφήκαν ούτως επάνω του τροχού, και με φωνάς ευχαρίστουν τους θεούς των και δαίμονας. Αλλά περισσότερον εντράπησαν, αφ' ου είδον μετά ολίγην ώραν σώον και υγιή, τον υπ' αυτών ως νεκρόν λογιζόμενον. Ο γαρ Χριστός, ο αληθινός Θεός και Σωτήρ, η ζωή των λογιζόμενον. Ο γαρ Χριστός, ο αληθινός Θεός και Σωτήρ, η ζωή των απάντων, ελύτρωσεν από τον τροχόν τον γενναίον του αθλητήν, ιάτρευσε τας πληγάς του, και τους φυλάττοντας αυτόν στρατιώτας, εφόβισε και εδίωξεν. Όθεν ο Γεώργιος αγαπώντας να πάθη περισσότερα βάσανα, δρομαίος πάλιν εις τους ασεβείς επαρρησιάζετο, με λόγια και με έργα κηρύττων του Χριστού την ανίκητον δύναμιν, επειδή τη αληθεία ήτον να ιδή τινάς θέαμα φοβερόν ομού και παράδοξον, το οποίον και τους πιστούς εστήριζεν εις την πίστιν του Χριστού περισσότερον, και των απίστων τα στόματα έφραξε.

Βλέποντες λοιπόν οι πεπλανημένοι τον άγιον υγιή, εξεπλάγησαν μεν εις το ανέλπιστον αυτό θέαμα, και επληροφορούντο, ότι άλλος δεν είναι ει μη ο πρώην νεκρός λογιζόμενος. Αντί όμως να μετανοήσουν την πλάνην τους, αυτοί με χειρότερα βάσανα τον αθλητήν της αληθείας επαίδευον, καταχώσαντες αυτόν ως μαργαρίτην πολύτιμον, μέσα εις εξάπτουσαν άσβεστον. Και εδώ κατά αλήθειαν, άπιστον φαίνεται εις τους πολλούς δια την υπερβολήν, το θαυμάσιον οπού ηκολούθησε· πώς γαρ το φυσικώς ον ευκολόφθαρον σώμα μέσα εις τοιούτον λαύρον και καυστικόν της ασβέστου βρασμόν, καν εις ολίγον διέμεινε; πως δε και αυταίς αι λεπτόταταις τρίχες του σώματος, έμειναν παντελώς απυρίκαυσταις; ή πως το ζώον οπού με την αναπνοήν του λεπτού αέρος έχει την φυσικήν του ζωήν, εκρύβη μεν μέσα εις την παχείαν και κολλητικήν ύλην της ασβέστου, και εστερήθη από την αναπνοήν, δεν εστερήθη δε και από την ζωήν; Εάν όμως εις τούτο τινάς απορή και διστάζη, ας ενθυμηθή, πως ο προφήτης Ιωνάς διαμείνας μέσα εις την θερμοτάτην κοιλίαν του κήτους τρείς ολοκλήρους ημέρας και νύκτας, εξεράσθη ολόκληρος; Πώς ο Ιερεμίας εις τον λάκκον του βορβόρου καταχωθείς, αβλαβής εφυλάχθη; Πώς δε και οι τρείς Παίδες εις το μέσον της καιομένης καμίνου λεπτόν αναπνέοντες αέρα, αβλαβείς εφυλάχθησαν; Και τα μεν δεσμά κατεκάησαν, αι δε τρίχες τούτων άκαυσταις

έμειναν; Ταύτα και άλλα παρόμοια θαύματα, όσα ο μεγαλόδοξος ειργάσατο Κύριος εις κάθε Γενεάν δια των δούλων και φίλων του, όποιος συλλογισθή, θέλει ομολογήσει και το εις τον Γεώργιον τούτο θαύμα ως αναμφίβολον, και πιστεύσας θέλει ειπή εκείνο το του Δαυΐδ, «*όντως θαυμαστός ο Θεός εν τοις αγίοις αυτού*», και «*αύτη η αλλοίωσις της δεξιάς του Υψίστου*». Η του Θεού γαρ θέλησις, φύσις εις τα κτίσματα γίνεται.

Αλλά ο χρόνος δεν θέλει με φθάση, ή μάλλον ειπείν, ο λόγος μου δεν θέλει αρκέσει δια την αμάθειάν μου, χωριστά εάν θελήσω να απαριθμώ, και το είδος, και το σχήμα, και τον οδηνηρότατον και ανυπόφορον πόνον της κάθε βασάνου, με την οποίαν οι αιμοβόροι εκείνοι κύνες τον άγιον ετιμώρησαν, τόσον παρρησία και φανερά εις το θέατρον όσον και κρυφά, μέσα εις τας φυλακάς και τα δεσμωτήρια, αλλ' ούτε ημπορώ διά λόγου να παραστήσω τόσον την απάνθρωπον σκληρότητα και θηριωδίαν των τυραννούντων τον αθλητήν, όσον και του αθλητού το καρτερικόν εν ταις βασάνοις ταύταις και μεγαλόψυχον. Και πως εις κάθε βάσανον οπού ελάμβανεν, επληρούτο αληθώς εις αυτόν εκείνο το Αποστολικόν λόγιον, ως αποθνήσκοντες, και ιδού ζώμεν· αλλ΄ούτε δύναμαι να φανερώσω καθώς πρέπει τας νυκτερινάς και ημερινάς του μάρτυρος προσευχάς, με τας οποίας ικέτευε μεν και παρεκάλει τον Θεόν, δια να του βοηθήση εις τα μέλλοντα βάσανα, ευχαρίστει δε αυτόν δια την εις τα απεράσμενα δύναμιν αυτού και βοήθειαν. Ποίος δε κάλαμος να περιγράψη την των ειδώλων αθρόαν συντριβήν, και αυτών των δαιμόνων την θρηνώδη φωνήν; Με την οποίαν φανερώς εκήρυττον, ότι αυτοί δεν είναι θεοί, εις αισχύνην των αυτούς προσκυνούντων και όνειδος. Τις να διηγηθή λεπτομερώς τας διαλέξεις και ερωταποκρίσεις οπού έγιναν τόσον από το μέρος των τυρράνων, όσον και από το μέρος του μάρτυρος, και το ήθος τούτων και σχήμα, και έννοιαν; Και προς τούτοις τις να απαριθμή τας εν νυκτί και ημέρα γενομένας εις τον μάρτυρα θεϊκάς εμφανείας και επισκέψεις, ή μάλλον ειπείν κατά τον Δαυΐδ, τας βοηθείας και παρακλήσεις και ιατρείας, αι οποίαι έγιναν παρά του Χριστού εις αυτόν, εις πληρωμήν της υπομονής του; Δια μέσου των οποίων, αλησμόνα μεν τας απερασμένας παιδείας, εδυναμόνετο δε εις το να υποφέρη τα μέλλοντα παιδευτήρια, ωσάν να είχε σώμα όχι πήλινον αλλά αδαμάντινον. Δια τούτο, όποιος αγαπά να μάθη ταύτα μετά ακριβείας, ας αναγνώση το μαρτύριον του αγίου, και θέλει απολαύσει το ποθούμενον· από εκεί γαρ έχει να μάθη και να θαυμάση των μαρτυρικών αγώνων το υπέρογκον, του μάρτυρος το μεγαλόψυχον, της νίκης το δικαιότατον, και των θείων αμοιβών και χαρίτων το αξιόχρεον· από εκεί να μάθη σαφώς και να θαυμάση, πως, οι μεν εσκοτισμένοι από το σκότος της ασεβείας, έσμιγον το γλυκύ με το πικρόν εις τα λόγια, ο δε μάρτυς του Χριστού εκ του εναντίον, πώς με τον απλούν λόγον της αληθείας, τας δολεράς τούτων τεχνολογίας ευκόλως ανέτρεπε και διέλυε, και πως τα κρυφάς παγίδας οπού κατ΄αυτού οι άπιστοι έστηναν, αυτός τας υπερεπήδα με τα πτερά της υψηλής διανοίας του, και πως τα σιδηρά υποδήματα, και καρφία, και τα λοιπά κολαστήρια υπερενίκα με της υπομονής του την δύναμιν· από εκεί θέλει μάθη πως, αφ' ου ετελείωσε τον δρόμο του μαρτυρίου, και ξίφει την κεφαλήν απετμήθη ο γενναίος της

αληθείας αγωνιστής, και με τον σωματικόν θάνατον, τον ψυχικόν ενέκρωσε θάνατον, και νικηφόρος ανεδείχθη δι' αίματος, τον της νίκης φορέσας στέφανον, τότε με το έργον τον επινίκιον ύμνον εις τον νικοποιόν θεόν χαροποιώς ανεβόησεν, «*Ευλογητός Κύριος ειπών, ος ουκ έδωκεν ημάς εις θήραν τοις οδούσιν αυτών*»· από εκεί θέλει μάθη και τούτο, ότι όχι μόνον διά την εδικήν του ωφέλειαν ο μάρτυς Γεώργιος εμαρτύρησεν, αλλά και δια την ωφέλειαν και σωτηρίαν άλλων πολλών, όπως δηλαδή δια του παραδείγματός του εποίησε μάρτυρας· καθώς ήταν ο Ανατόλιος και Πρωτολέων οι στρατηλάται, οι τα εν τη αθλήσει του μάρτυρος γενόμενα θαύματα εκπλαγέντες, και την ανδρίαν αυτού μιμησάμενοι· καθώς ήτον Γλυκέριος ο αοίδιμος, ο δια του θαύματος του γεγονότος εις τον βουν αυτού, ελευθερωθείς από την θρησκείαν των ειδώλων την άλογον· και άλλοι πολλοί, τους οποίους ο μέγας Γεώργιος ανασπάσας από τον φάρυγγα το νοητού δράκοντος επρόσφερεν αυτούς τω Δεσπότη Χριστώ ως ευπρόσδεκτα και τέλεια θύματα. Και προς τούτοις όποιος αναγνώση το μαρτύριον του Αγίου, θέλει μάθη θαύματα μεγαλώτατα και εξαίσια, από τα οποία, άλλα μεν έγιναν με την προσευχήν του μάρτυρος, δια χάριν των πιστώς αυτά ζητησάντων, άλλα δε έγιναν παρ' αυτού, δια τους απίστους οπού ταύτα εζήτησαν, καθώς εστάθη και το θαύμα εκείνο, το να αναστήση ο άγιος νεκρόν εκ του τάφου, εις έλεγχον μεν της αγνωσίας των ζητησάντων απίστων, εις επίγνωσιν δε της αληθείας· ανίσως γαρ και είχον οφθαλμούς και ανθρωπίνην σύνεσιν, οι ιδόντες το τοιούτον θαυμάσιον, έπρεπε να γνωρίσουν τον αληθή Θεόν. Αλλ' αυτοί περισσότερον επροσείχον εις τα φάσματα τα ψευδή των δαιμόνων, παρά εις τα αληθή του Κυρίου θαυμάσια, αφ' ου γαρ εξώδευσαν όσας μηχανάς βασάνων εφεύρηκαν, και ατόνισαν από την υπομονήν και ανδρείαν του μάρτυρος, εζήτουν ως οι Ιουδαίοι να κάμη ο άγιος θαύματα και σημεία αδύνατα· επειδή όμως και από τα θαύματα οπού μόνοι εζήτησαν, κατησχύνθησαν, διατί πολλών σωτηρία τα τοιαύτα θαύματα έγιναν, και τον θεόν του Γεωργίου πολλοί δια τούτων εγνώρισαν, επειδή λέγω οι ασεβείς από τα θαύματα του μάρτυρος κατησχύνθησαν, και εις αυτά να εναντιωθούν δεν εδύνοντο, αλλ' ούτε να επιστρέψουν προς την αλήθειαν ήθελον, με το να είχον τα ομμάτια και αυτία της καρδίας των τετυφλωμένα και κεκλεισμένα, καθώς λέγει ο Ησαΐας· διά τούτο όχι μόνον έμειναν πάλιν εις την προγονικήν πλάνη τους, αλλά και με μαγείας ενόμιζον να ανατρέψουν την αλήθειαν· όθεν και Αθανάσιος τον καυχώμενον εις την μαγικήν τέχνην περισσότερον, παρά οπού ο Ιαννής και Ιαμβρής οι εν Αιγύπτω μάγοι εκαυχώντο να ανατρέψουν του Μωϋσέως τα θαύματα, τούτον λέγον έφερε εις το μέσον, αλλ' όμως εις ολίγην ώραν, όλη μεν η μαγική αυτού τέχνη κατέπεσε, και το ψεύδος ενικήθη υπο της αληθείας· η δε του μάγου παρουσία έγινεν εις τον εαυτόν του ωφέλιμος, διότι εκείνοι μεν οι εν Αιγύπτω μάγοι, δάκτυλον Θεού ονόμαζον τον ενεργούντα την εκείνων ανατροπήν, και μέχρι λόγων την αλήθειαν ομολόγουν, ο δε καλός Αθανάσιος ούτος, την εις αυτόν αποκαλυφθείσαν πίστιν, δια των έργων εναγκαλισάμενος, και τον διά ξίφους, υπέρ αυτής υπέμεινε θάνατον, σύμφωνον με το όνομά του κληρομήσας ζωήν την αθάνατον. Και αφήνω να λέγω όσους άλλους ο του Χριστού στρατιώτης Γεώργιος ωδήγησε προς την των Ουρανών Βασιλείαν, με το ανδρείον αυτού μαρτύριον· μαζί δε με αυτούς, και την βασίλισσαν Αλεξάνδραν έκαμε

να μιμηθή του Μωϋσέως την αρετήν. Διατί καθώς ο Μωϋσής μείζονα πλούτον ηγήσατο των εν Αιγύπτω θησαυρών τον ονειδισμόν του Χριστού, ως λέγει ο Παύλος τοιουτοτρόπως και η μακαρία αύτη Βασίλισσα, τον ονειδισμόν του Χριστού προτιμήσασα, από την επίγειον βασιλείαν, προθύμως υπέρ αυτού τον διά ξίφους υπέμεινε θάνατον· και αντί της προσκαίρου και επιγείου βασιλείας οπού κατεφρόνησεν, εκληρονόμησεν βασιλείαν ουράνιον και αιώνιον.

Ω της αχορτάστου κακίας του διαβόλου! Αλλά και· ω της πλουσιωτέρας Χάριτος του Κυρίου! Πού είναι τώρα εκείνοι οπού αναίσχυντα φλυαρούσι, πως ο εχθρός προγινώσκει τα μέλλοντα; Ιδού γαρ με τας ιδικάς του παγίδας και μηχανάς ο διάβολος επιάσθη, καθώς λέγει ο προφήτης Δαυίδ, «*εν τοις έργοις των χειρών αυτού συνελήφθη ο αμαρτωλός*»· και διά μέσου των ανθρώπων εκείνων, με τους οποίους ενόμισε να νικήση τον αθλητήν, διά των ιδίων αυτών ανοήτως ενικήθη, και από εκείνους οπού ηγωνίζετο να προσκυνείται, από αυτούς τους ιδίους οράται καταγελώμενος· ζητώντας να απατήση, ηπατήθη, και ελπίζοντας να θανατώση, εθανατώθη. Το θαυμαστότερον είναι ότι αυτός μεν εσπούδασε να απατήση και να θανατώση με βασιλείς, με στρατιώτας αρματωμένους, με πλήθη και με διάφορα είδη και βίας βασάνων. **Ηπατήθη δε και εθανατώθη όχι από δυνατούς και αρματωμένους, αλλά από ασθενείς γυναίκας και από γυμνούς και αόπλους** . Πολλοί μεν βασιλείς και μονάρχαι του κόσμου πολλά πολλάκις τρόπαια και νίκας ποιήσαντες, μετά θάνατον όμως της βασιλείας παυσάμενοι, και τας νίκας ταύτας και τα τρόπαια έσβεσαν. Ο δε του Χριστού περίδοξος στρατιώτης Γεώργιος, αφ' ου μίαν φοράν ενίκησε τον διάβολον, πάντοτε δείχνει την κατ' αυτού νίκην νεαράν και ακμάζουσαν. Διατί με το σημείον του Σταυρού διώκει καθ' εκάστην από τους ανθρώπους όλον ομού των δαιμόνων το στράτευμα, και ελευθερώνει εκείνους οπού έχουν υποχειρίους των. Ποίον άλλο πράγμα είναι από τους θριάμβους τούτους του Γεωργίου ανώτερον; Ή τι άλλο είναι των στεφάνων τούτων του Αθλητού ενδοξώτερον; Αύτη είναι του σοφού Στρατηγού η παράταξις και ο πόλεμος· τόση μεγάλη είναι η της ελεημοσύνης βοήθεια· ταύτα είναι του μεγάλου τρισαριστέως τα νικητήρια· τοιαύτα είναι τα νοητά κούρση οπού με την άθλησίν του εκούρσευσεν· έτζι ο εν σώματι των ασωμάτων διάβολον εθανάτωσε. Κάμνωντας αυτόν να χασομερά μόνον πώς να φονεύση το σώμα του Γεωργίου, ο Γεώργιος εις τον καιρόν αυτόν, με την ψυχήν τον εφόνευσε. Κάμνωντάς τον να ελπίζη ότι έχει να τον κερδίση, αυτός του άρπασεν ακόμη και εκείνους οπού είχεν εις τον κόλπον του κερδημένους. Μιμητής γαρ ήτον ο Γεώργιος του Ιησού Χριστού, ο οποίος με το πρόβλημα της σαρκός, τον διάβολον εδελέασε, και φαινόμενος ότι φοβάται και παραιτείται τον θάνατον, με την παραίτησιν ταύτη, απάτησε τον εχθρόν, και έλαβε τούτον αιχμάλωτον. Δια τούτο όλον έχωντας ο Γεώργιος εγκάτοικον εις τον εαυτόν του τον Διδάσκαλον Κύριον, ή αληθέστερον ειπείν, όλος ώντας εξεστηκώς εις τον Χριστόν· και ζων όχι πλέον εις τον εαυτόν του, αλλά εις τον υπέρ αυτού αποθανόντα και εγερθέντα Κύριον, ως λέγει ο Παύλος, και ακολούθως διδαχθείς από τον εδικόν του παράδειγμα να μη φοβήται από των αποκτεινόντων το σώμα, διά τούτο λέγω, δεν

ήτον πλέον οικείος του εδικού του σώματος ο Γεώργιος, αλλά μόνου του θείου θελήματος· και τι λέγω οικείος του σώματος· ουδέ της ιδίας ψυχής του οικείος ο Γεώργιος ήτον. Διατί αυτός ο μαθητής ώντας του Χριστού, αρνήθη και την ψυχήν θεληματικώς και σηκώσας τον σταυρόν του, αμέριμνος ηκολούθει εις τον Διδάσκαλον. Όθεν και πρεπόντως τα μεν απερασμένα ελησμόνει βάσανα, προς δε τα μέλλοντα αύξανε· δεν ελογίζετο τα πρότερα, αλλ΄εζήτει τα είλοιπα. Τα βάσανα εσώθηκαν και οι του Γεωργίου στέφανοι δεν εσώθηκαν, διατί και η εις τα βάσανα προθυμία του δεν εσώθηκεν. Ο εφευρέτης των κακών διάβολος απέκαμε, και ο αθλητής του Χριστού μεγαλύτερα στέφανα ορεγόμενος, εζήτει από αυτόν αφορμάς μεγαλυτέρων αγώνων. Όθεν ήτον να ιδή τινάς πως ο αυτός αγώνας όπου ήτον εις τον διάβολον, ο αυτός ήτον και εις τον Γεώργιον. Διατί ο μεν διάβολος μη δυνάμενος να νικήση με τα βάσανα τον Γεώργιον, ηγωνίζετο πώς μοναχόν να τον θανατώση· ο δε Γεώργιος πάλιν ηγωνίζετο, όχι πώς να σωθή αυτός μόνος, αλλά και πώς να αφήση εις όλους τους χριστιανούς παράδειγμα σωτηρίας το εδικόν του μαρτύριον. Όθεν και με δικαιοσύνην βοηθεί άνωθεν ο δίκαιος αθλοθέτης και στεφανοδότης Χριστός τον δικαίως υπέρ του ονόματός του αγωνιζόμενον. Και λοιπόν νικά και σώζεται ο μάρτυς, νικάται δε και απόλλυται ο την απώλειαν τούτου ζητών διάβολος. Τότε δη τότε ανύμνησαν οι ουράνιοι Άγγελοι, και όλοι οι χοροί των δικαίων με επινικίους αλαλαγμούς επαίνεσαν τον Γεώργιον, τους αγώνας του κροτούντες, και τον αγωνοθέτην ανευφημούντες. Ο δε Χριστός ο μόνος παμβασιλεύς και των άθλων του Γεωργίου έφορος και τελειωτής, με ασύγκριτον δόξαν τον αθλητήν εστεφάνωσεν, ανοίξας εις αυτόν την ουράνιον βασιλείαν του, τότε και ο διάβολος βλέπωντας την τόσην δόξαν του μάρτυρος, εθυμώθη και ηγριώθη, και τα κέντρα του φθόνου οπού προς τον άγιον είχεν εσύντριψε· και ως λέγει ο Δαυΐδ τους οδόντας αυτού βρύχων, ετάκη και ανέλυσεν όλος, και την αποτυχίαν της επιθυμίας του έκλαιε, και τη αληθεία τότε ήτον να ιδή τινάς ένα θέαμα καινόν και παράδοξον. Να βλέπη τον σοφώτατον εκείνον δράκοντα, οπού καυχάται εναντίον πάσης σαρκός και σώματος, εκείνον οπού υπεραίρεται και μεγαλορρημονεί, και λέγει τα εν τω προφήτη Ησαΐα γεγραμμένα, «*εγώ με την δύναμίν μου, και με την γνώσιν μου θέλω αφανίσω τα όρια των Εθνών· εγώ θέλω κρατήσω εις το χέρι μου όλην την οικουμένην, ωσάν μίαν παραμικράν φωλέαν ενός πετεινού· εγώ θέλω σηκώσω όλα όσα εις την οικουμένην ευρίσκονται, ωσάν τα ούρια αυτά οπού εις την φωλέαν τους αφίνουν τα πουλία, ως άχρηστα*». Τότε ήτον να ιδή τινας εκείνο οπού λέγει, «*ποίος ημπορεί να μοι αντισταθή, ή να αντιλογήση; εγώ θέλω βάλω τον θρόνον μου επάνω των νεφελών, και έσομαι όμοιος τω Υψίστω*». Τούτον λέγω τον τοσαύτα και τηλικαύτα υπερήφανα λόγια λέγοντα, ήτον να ιδή τινάς τότε να καταπαίζεται ωσάν ένα μικρόν στρουθίον, από ένα νέον είκοσι χρόνων. Τότε ήτον να ιδή τινας μετανοούντα πολλά, και ως νήπιον κλαίοντα, διατί στανικώς του τοσούτην δόξαν εις τον Γεώργιον επροξένησε διά το εδικόν του μαρτύριον· και ου μόνον τούτο, αλλά και διατί επρόσθεσεν εις την δόξαν του άλλας αντιμισθίας επουρανίους και αθανάτους, δια τας ψυχάς οπού έσωσε διά μέσου του μαρτυρίου του. Προς ταύτας γαρ τας αντιμισθίας αποβλέπωντας πάντοτε ο Γεώργιος, δεν έπαυσε πολεμώντας και εντροπιάζωντας τον

διάβολον, έως ου τελείως αυτόν ενίκησε, και ούτως εις τον εύδιον λιμένα της μακαριότητος το σκάφος του έμβασεν. «*Ούτε έδωκεν ύπνον εις τους οφθαλμούς του, ως λέγει ο Προφητάναξ, ούτε εις τα βλέφαρά του νυσταγμόν, ούτε εις τους μήνιγγάς του ανάπαυσιν, έως ου κατεσκεύασε τον εαυτόν του τόπον του Κυρίου και σκήνωμα*»· ούτε εδέχθη την απολύτρωσιν του θανάτου, ήτοι δεν ηθέλησε να αποθάνη παρευθύς με ένα ή δύο μαρτύρια, διά να λάβη ως λέγει ο Παύλος καλυτέραν και λαμπροτέραν ανάστασιν· ούτε ησύχασεν αθλών και αγωνιζόμενος, έως ου ήκουσε να του ειπή ο νυμφίος Χριστός και Διδάσκαλος, «*ευ, δούλε αγαθέ και πιστέ, επί ολίγα ης πιστός επί πολλών σε καταστήσω· είσελθε εις την χαράν του κυρίου σου*». Αρμόζουσιν εις την ψυχήν του Γεωργίου την νυμφευθείσαν με τον Χριστόν και τα λόγια εκείνα της ασματιζούσης νύμφης του Χριστού εκκλησίας, της οποίας μέλος τιμιώτατον εχρημάτισεν ο Γεώργιος· ποία ταύτα; «*Δεύρο από λιβάνου νύμφη*». Διατί ο Γεώργιος κατέστησεν αληθώς επιθυμητήν την ψυχή του, όχι δωρεάν και χάριτα, αλλά με την ευωδίαν των εδικών του έργων, και νυμφευτήν αυτής τον ίδιον Θεόν κατεσκεύασεν, ελκύσας αυτόν εις την αγάπην του με τον θάνατόν του, και προσφερθείς εις αυτόν εις οσμήν ευωδίας θυσία ευπρόσδεκτος.

Ει δε, διά το λόγιον εκείνο του Δαυΐδ, «*και λεπτυνεί αυτάς ως τον μόσχον του λιβάνου*», θέλει τινας να εννοήση λίβανον την ειδωλολατρείαν, το όρος γαρ του λιβάνου ήτον πάλλαι αφιερωμένον εις τα είδωλα, δεν σφάλλει τίποτε. Διατί από την ειδωλολατρείαν έφυγεν η ψυχή του Γεωργίου, και εις τον Δεσπότην, των απάντων κατέφυγεν, όστις ως πατήρ φιλόστοργος ανοίξας τας αγκάλας του, και προσυπαντήσας την μαρτυρικήν του ψυχήν, «*δεύρο από λιβάνου*» χαριέστατα προς αυτήν ανεβόησεν. Ου μόνον δε το λόγιον τούτο αξία εστάθη να ακούση η του Γεωργίου ψυχή παρά του Θεού, αλλά ακόμη και το, «*ιδού ει καλή η πλησίον μου, ιδού ει καλή· και όλη καλή η πλησίον μου, και μώμος ουκ έστιν εν σοι*»· τα οποία λόγια ταύτα συμφωνούσι με τα ευαγγελικά εκείνα, «*όστις ομολογήσει εν εμοί έμπροσθεν των ανθρώπων, ομολογήσω καγώ εν αυτώ έμπροσθεν του πατρός μου του εν ουρανοίς*». Ποίον άλλο εγκώμιον ευρίσκεται των εγκωμίων τούτων ανώτερον; Όταν ο κριτής εγκωμιάζη τον προς αυτόν κριθήναι ερχόμενον; Τι άλλο είναι ενδοξότερον, όταν ο Θεός οπού έχει τάξιν να ζητή από τους δούλους, αυτός ομολογεί ότι και χρεωστεί εις τους δούλους; Όταν ο Θεός προσκαλεί εις την εδικήν του χαράν και βασιλείαν, τους δια την προπατορικήν παρακοήν εις την κόλασιν υποδίκους; Όντως αυτό είναι εκείνο οπού με όρκον ο Θεός υπεσχέθη να πληρώση. Έφη γαρ προς τον προφήτην Σαμουήλ, «*ζω εγώ λέγει Κύριος, αλλ' η τους δοξάζοντάς με δοξάσω*», της οποίας υποσχέσεως ταύτης κληρονόμος έγινεν ο μέγας Γεώργιος, κληρονόμος μεν Θεού, συγκληρονόμος δε Χριστού του Υιού του Θεού. Με το να ηγωνίσθη νομίμως, ηξιώθη και των υπέρ νόμον του Θεού αμοιβών, «*ου γαρ άξια τα παθήματα του νυν καιρού, ως λέγει ο Παύλος, προς την μέλλουσαν δόξαν αποκαλύπτεσθαι*», και εις όλους μεν τους σωζομένους, μάλιστα δε εις τους μάρτυρας, οι οποίοι με το αίμα των την θυσίαν του Χριστού εμιμήθηκαν.

Ποίον λοιπόν εγώ να εγκωμιάσω περισσότερον; Τον Γεώργιον, οπού έκαμε τον εαυτόν του άξιον της τοσαύτης χάριτος, ώστε οπού να ενοικίση τον Θεόν μέσα εις την καρδίαν του και να χύση δι' αυτόν τον ίδιον αίμα του; Ή να εγκωμιάσω τον Θεόν οπού ενεδυνάμωσε τον μάρτυρά του και τόσης χάριτος το ανθρώπινον γένος ηξίωσε; Διατί, τις δεν θέλει, θαυμάσει την υπερβολήν της αγάπης του Θεού προς τον άνθρωπον; Ότι ημείς μεν ως ασυγχώρητα αμαρτήσαντες, χρεωστούμεν αν όχι άλλο, αλλά το ολιγώτερον ολιγώτερον να υπομείνωμεν πόνους πικροτάτους, διά να ξεπληρώσωμεν την ηδονήν της εν τω Παραδείσω γεύσεως οπού διά του προπάτορος Αδάμ απολαύσαμεν, και δια την ηδονήν των προαιρετικών αμαρτιών οπού επράξαμεν· ίνα μη λέγω, ότι χρεωστούμεν ευχαρίστως με πάθος και θάνατον να ανταμείψωμεν το πάθος και τον θάνατον όπου έπαθε ο Χριστός διά λόγου μας, χωρίς να ελπίζωμεν να λάβωμεν διά τούτο κανένα στέφανον· και τώρα γίνεται το εναντίον, και ο παθών και θανατωθείς υπέρ ημών Δεσπότης, αυτός και αναξίους όντας ημάς αποδέχεται, και κατοικεί διά της χάριτός του εις τους μάρτυρας, και τους συμβοηθεί εις το μαρτύριον· και όχι μόνον τούτο, αλλά και χαρίζει εις αυτούς αμαραντίνους στεφάνους, και τους ανταμείβει με δωρεάς ανωτάτας, και με εκείνα τα αγαθά, «*α οφθαλμός ου είδε και ους ουκ ήκουσε, και επί καρδίαν ανθρώπου ουκ ανέβη*»· και με εκείνα τα χαρίσματα, εις τα οποία επιθυμούν να παρακύψουν και αυτοί οι ουράνιοι Άγγελοι· και κάμνει τους δι' αυτόν πάσχοντας, συγκληρονόμους της εδικής του Βασιλείας. Το δε θαυμαστώτερον είναι τούτο, ότι και μισθόν και πληρωμήν δίδει εις αυτούς, όχι κατά χάριν και δωρεάν, αλλά κατά χρέος και οφειλήν· και μόνον εάν προσέλθη τινάς εις αυτόν μετά πίστεως αδιστάκτου, λέγει εις αυτόν εκείνα οπού είπε και προς τον Αβραάμ, «*ου μη σε άνω, ουδ' ου μη σε εγκαταλείπω*». Τόση πολλή και μεγάλη είναι η του Θεού προς τους ανθρώπους αγάπη και αγαθότης. Όντως λοιπόν, καλά είπεν ο προφήτης Δαυΐδ «*εγώ δε είπα εν τη εκστάσει μου, πας άνθρωπος ψεύστης*»· διατί όσα και αν ειπή τινάς προς δοξολογίαν Θεού, ποτέ δεν λέγει κανένα άξιον, αλλά πάντως ανάξιον, διατί η φύσις δεν χωρεί το άξιον, όχι μόνον των ανθρώπων, αλλά και αυτή η φύσις των πρώτων και υψηλοτάτων Αγγέλων. Δια τούτο, ως μοι φαίνεται, με μόνην την σιωπήν το ακατάληπτον και υπεράξιον της θείας αγαθότητος οι Άγγελοι φανερώνουσι· και με την σιωπήν τιμώσι περισσότερον τον Θεόν, παρά με τον λόγον, ως πολύ της του Θεού αξίας κατώτερον. Αλλ' ίσως ήθελεν ειπή τινάς· και αν εμαρτάνει και ηγωνίζετο, τι θαυμαστόν είναι ανίσως υπέμεινεν ανδρείως τοσαύα βάσανα; Τούτο γαρ δεν ήτον του Γεωργίου κατόρθωμα, αλλά της χάριτος του ενοικούντος Χριστού εις τον Γεώργιον· «*όπου γαρ βούλεται Θεός, νικάται φύσεως τάξις*»· προς τον οποίον ημείς ταύτα αποκρινόμεθα. Αληθώς ω αγαπητέ, η χάρις του ενοικούντος Χριστού το παν εκατόρθωσεν, αλλά **τι ήτον εκείνο οπού επροξένησεν εις τον Γεώργιον την του Χριστού ενοίκησιν;** Στοχάσου λοιπόν πρώτον την αιτίαν της του Χριστού ενοικήσεως, και τότε στοχάσου και τα εξ αυτής κατορθώματα. Την μεν ουν αιτίαν της ενοικήσεως ταύτης, αυτός ο Κύριος δια του υιού της βροντής εις ημάς εφανέρωσεν, ειπών, «*εάν τις αγαπά με, αγαπηθήσεται υπό του Πατρός μου· και εγώ αγαπήσω αυτόν, και προς αυτόν ελευσόμεθα, και μονήν παρ' αυτώ ποιήσωμεν*». Ώστε **το αίτιον της του Χριστού**

ενοικήσεως είναι η αγάπη. «*Ο έχων γαρ, φησί, τας εντολάς μου, και τηρών αυτάς, εκείνος έστιν ο αγαπών με*». Επειδή λοιπόν ο Γεώργιος εφύλαξε τας εντολάς του Κυρίου και με το έργον τον ηγάπησε, διά τούτο και αυτός παρά του Χριστού ηγαπήθη, και εγκάτοικον εποίησεν ον ηγάπησεν· επειδή δε ο Χριστός εις τον Γεώργιον εκατοίκησεν, αξίως και όχι κατά χάριν, ετίμησεν αυτόν με του μαρτυρίου την αμοιβήν. Ότι δε το μαρτύριον είναι αμοιβή και μισθός έργων αγαθών, αυτού του Κυρίου άκουσον οπού βεβαιοί τούτο εις το κατά Μάρκον Ευαγγέλιον λέγων, ότι έχει να δώση πληρωμήν εις τους αξίους δια τους διωγμούς οπού λαμβάνουσιν υπέρ της αγάπης του. **Το πρώτον λοιπόν του Γεωργίου κατόρθωμα**, και της του Χριστού αγάπης πρόξενον, είναι το να κατασκευάση τον εαυτόν του άξιον της ενοικήσεως του Χριστού **με την της ζωής του καθαρότητα**· και μ΄όλον οπού ήτον εις ηλικίαν νέαν, και εις αξίαν στρατιωτικήν, το οποίον εις τους ανθρώπους να ευρεθή είναι πολλά δύσκολον. **Δεύτερον δε κατόρθωμα του Γεωργίου εστάθη, το να αγαπήση προθύμως το μαρτύριον**, και να ετοιμάση εις τούτο τον εαυτόν του με την των υπαρχόντων του διαμοίρασιν. Κοντά εις αυτά **τρίτον κατόρθωμα τούτου είναι, το να επικαλείται σοφώς βοηθόν του τον ενοικούντα Χριστόν**, και έτζι διά της εις αυτόν πίστεως και ελπίδος, να εμβαίνη εις τα υπέρ αυτού μαρτύρια. **Αυτά είναι του Γεωργίου αι αρεταί και τα κατορθώματα**, άρνησις κόσμου και των εν κόσμω, ζωής καθαρότης, πίστις αδίστακτος, προθυμία του μαρτυρίου, καρδίας ταπείνωσις, από τας οποίας αρετάς ταύτας καμμία άλλη ανωτέρα δεν είναι, και χωρίς αυτάς δεν είναι δυνατόν να δείξη τινας την εις Θεόν αγάπην του.

Αυτάς τας αρετάς έχοντας προ του μαρτυρίου ο θείος Γεώργιος και με αυτάς πολλήν δείξας την εις Θεόν αγάπην, υπερβαλλόντως παρά του Θεού και αυτός ηγαπήθη, και φανερά εδέχθη εις την καρδίαν του τον δικαίως αυτόν αγαπήσαντα Κύριον. Δια τούτο με το να ετοιμασθή τοιουτοτρόπως πρωτύτερα από τους αγώνας, δεν εταράχθη εν τω καιρώ των αγώνων· «*ητοιμάσθην γαρ φησί και ουκ εταράχθην*»· αλλά νικήσας εστεφανώθη, με το να είχε τον Χριστόν έτοιμον βοηθόν. Αυτός γαρ με το να ηξεύρη την ασθένειαν της ανθρωπίνης φύσεως, και το εύκολον αυτής εις υπερηφάνειαν, ούτε το παν της νίκης αφίνει εις το χέρι και δύναμιν την εδικήν μας, διά να μη πάθωμεν ένα από τα δύο ταύτα κακά, και ή να νικηθώμεν ως από την ασθένειάν μας, ή να κρημνισθώμεν ως ο Φαρισαίος από την έπαρσίν μας. Αλλ΄ούτε πάλιν μόνος ο Χριστός το παν κατορθώνει της νίκης μας, δια να μην είμεθα και ημείς πάντη αργοί και άχρηστοι, και δια να πληρώσωμεν και ημείς κανένα από τα πολλά χρέη μας. Όθεν πραγματευόμενος διά πάντων την σωτηρίαν μας ο φιλάνθρωπος, κατά το μέτρον της πίστεως του καθ΄ενός, ούτω παρακαλούμενος δίδει την βοήθειαν, και ζητούμενος ευρίσκεται, και εις τους κρούοντας ανοίγει τα σπλάχνα του θείου ελέους του, και βοηθεί εις τους κινδυνεύοντας, και συμπολεμεί με αυτούς, και διαφενδεύει όλους εκείνους, οπού προθυμηθούν να πάθουν διά την αγάπην του, μη αφίνωντας αυτούς να πάθουν υπέρ την δύναμίν τους, αλλά μαζί με τον πειρασμόν, ως λέγει ο Παύλος, ίνα με τούτον τον τρόπον λάβουν και τον της δικαιοσύνης αμάραντον στέφανον. Όσοι όμως διά την αμέλειάν μας κρατούμεθα από το γεώδες φρόνημα της

σαρκός, και τας αμαρτίας επιθυμούμεν, μένομεν έρημοι από την βοήθειαν του Θεού. Διό και φοβούμεθα και πίπτομεν, και ουδέ να σταθώμεν δυνάμεθα, όταν μας τύχη κανένας πειρασμός. Διά τούτο είναι ανάγκη και χρεία εις ημάς, παντοτινά να ενθυμούμεθα και να φυλάττωμεν την Δεσποτικήν εκείνην εντολήν την λέγουσαν, «*Γρηγορείτε και προσεύχεσθε, ίνα μη εισέλθητε εις πειρασμόν*»· το δε να γρηγορή τινας και να προσεύχεται, άλλο δεν θέλει να ειπή, παρά το **να γνωρίζωμεν την εδική μας ασθένειαν, και παντοτινά να επικαλούμεθα την θείαν βοήθειαν** . Ο κορυφαίος Πέτρος υποσχόμενος να αποθάνη διά τον Κύριον, και μη ζητήσας την του Κυρίου βοήθειαν, εμπιστευθείς εις την προθυμίαν του πνεύματός του εφάνη η ασθένεια της σαρκός του νικήτρια της προθυμίας του πνεύματός του, διά τούτο και ο Κύριος προς αυτόν αποτεινώσας τον λόγον, έλεγε, «*Γρηγορείτε και προσεύχεσθε ίνα μη εισέλθητε εις πειραμόν, το μεν πνεύμα πρόθυμον, η δε σάρξ ασθενής*», και χρεία είναι εις εσάς της εδικής μου βοηθείας. Αυτόν λοιπόν τον Κύριον ημών Ιησού Χριστόν ας επικαλούμεθα και ημείς εις όλας τας περιστάσεις και ανάγκας μας σωτήρα και λυτρωτήν μας, διά μέσου του σήμερον εορταζομένου περιδόξου αοιδίμου και αληθώς τροπαιοφόρου, και καλλινίκου μάρτυρος Γεωργίου, παρακαλούντες να γίνεται το θέλημά του και εις ημάς, καθώς γίνεται και εις τους ουρανούς, διά να είναι ένα και το αυτό φρόνημα και η διάθεσις προς αυτόν, τόσον ημών των επιγείων ανθρώπων, όσον και των ουρανίων αγγέλων· και ούτω να πληρούται εις ημάς η θεία αυτού προς τον Πατέρα φωνή, την οποίαν ενώνωντας ημάς πάντας προς τον Θεόν, έλεγεν, «*ίνα καθώς εγώ και συ Πάτερ εν εσμέν· και αυτοί εν ημίν εν ώσιν· εγώ εν αυτοίς, και συ εν εμοί· ίνα ώσι τετελειωμένοι εις εν*», δηλαδή εις ένα θεϊκόν φρόνημα. Εάν δε ημείς αγαπήσωμεν τον Χριστόν και κρατήσωμεν αυτόν, και δεν τον αφήσωμεν, έως ου να τον εμβάσωμεν μέσα εις το ταμείον της καρδίας μας, καθώς γέγραπται εις το άσμα «*εκράτησα αυτόν, και ουκ αφήκα αυτόν, έως ου εισήγαγον αυτόν εις οίκον μητρός μου, και εις ταμείον της συλλαβούσης με*»· εάν λέγω με τοιούτον τρόπον αγαπήσωμεν, και ενοικήσωμεν τον Χριστόν εις τον εαυτόν μας, τότε και αυτός ο Χριστός θέλει ενεργεί και εις ημάς εκείνο όπου είπε και προς τον Αβραάμ, «*ου μη σε άνω, ουδ' ου μη σε εγκαταλείπω*», και δεν θέλει μας εγκαταλείψει να πέσωμεν εις πειρασμόν, αλλ' έχει να μας λυτρώση από του πονηρού, και από κάθε ψυχοφθόρον βλάβην και μεθοδείαν αυτού καθώς ελύτρωσε και τον σημερινόν θεόφρονα και πολύαθλον, και αληθώς πανένδοξον Μάρτυρα Άγιον Γεώργιον.
Ώστε οπού να ημπορούμεν και ημείς να λέγωμεν χορεύοντες εκείνο το ψαλμικόν, «*η ψυχή ημών ως στρουθίον ερρύσθη εκ της παγίδος των θηρευόντων, η παγίς συνετρίβη, και ημείς ερρύσθημεν, η βοήθεια ημών εν ονόματι Κυρίου, του ποιήσαντος τον ουρανόν και την γην*». Διατί όλη η δύναμις της σωτηρίας μας εν καιρώ θλίψεως, άλλου δεν είναι, ει μη μόνον αυτού του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού του αληθινού Θεού και Σωτήρος ημών· διά του οποίου, και μετά του οποίου πρέπει και αξίως χρεωστείται τω συνανάρχω Πατρί και τω ομοουσίω και ζωοποιώ Πνεύματι πάσα η δόξα, και η τιμή και η προσκύνησις, μεγαλωσύνη τε και μεγαλοπρέπεια, νυν και αεί, και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

(ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΝ ΚΕΛΛΙΟΝ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΚΟΥΡΤΑΙΩΝ, ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ)

(Πηγή ηλ. κειμένου: orp.gr)